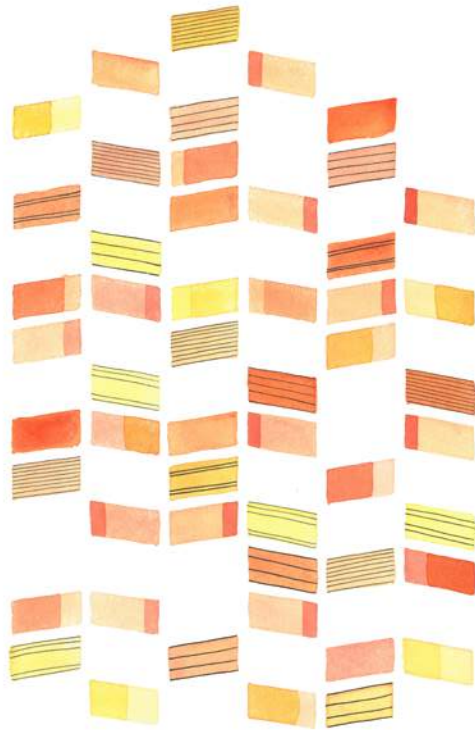

Ragnar Söderbergs

STIFTELSE

ANNUAL REPORT

ÅRSBERÄTTELSE

2021

★ Table of Contents

Innehållsförteckning

4	VD HAR ORDET
6	STIFTELSENS SATSNINGAR
8	SAKKUNNIGPROCESS
10	HUR VI FINANSIERAR FORSKNING
12	SWEDISH FOUNDATIONS' STARTING GRANT
14	MEDICIN(E)
16	EKONOMI (ECONOMIC SCIENCES)
18	Q&A MED ERIK LINDQVIST
22	RÄTTSVETENSKAP (LAW)
24	SVERIGES UNGA AKADEMI 10 ÅR
34	STYRELSE
35	KANSLI
36	OM STIFTELSEN

Countess Bettina Bernadotte at Opening Ceremony of the 69th Lindau Nobel Laureate Meeting. Picture: Patrick Kunkel / © Lindau Nobel Laureate Meetings.

4

Ett speciellt år

En krönika av stiftelsens nya VD
Anna Wetterbom

18

Q&A med Erik Lindqvist

Möt nationalekonomen som forskar kring
självförstärkande spiraler bakom
ekonomisk ojämlikhet.

24

Sveriges unga akademi 10 år

Nya vd:n Sverker Lundin i ett samtal
om akademins arbete för forskardrömmar

VD HAR ORDET

Ett speciellt år

2021 var ett speciellt år för stiftelsen, det var både händelserikt och inte. Händelserikt på så vis att min företrädare gick i pension och jag tog över som vd, men samtidigt händelsefattigt då stiftelsen inte genomförde några utlysningar.

Att ta över som vd efter Kjell Blücker har varit en ynnest. Kjell har tillsammans med kansliets medarbetare byggt upp en solid beredningsprocess för ansökningar där hög vetenskaplig kvalitet och nydanande idéer står i fokus. Det har gett stiftelsen ett gott renommé bland forskare och andra finansörer, vilket jag såklart är väldigt glad över och ser fram emot att utveckla vidare. Kjells stora kontaktnät och goda relationer med forskarsamhället har också gjort det enkelt för mig att kontakta både forskare och lärosäten och jag har alltid känt mig välkommen.

Att stiftelsen inte genomfört några utlysningar under 2021 beror till stor del på bytet av vd. Det är rätt sällan som organisationer har tid att verkligen fundera igenom sitt uppdrag och sin verksamhet så med en ny vd – och en relativt ny styrelse – ville vi ta den chansen.

Stiftelsens tidigare strategi har tjänat oss väl, men den togs fram för tio år sedan och mycket har hänt i världen sedan dess. Vi ville därför göra en gedigen omvärldsanalys för att se vilka forskarnas, och forskningens, behov är idag och vart vi som stiftelse kan göra nytta. Det innebär rent praktiskt att jag

under året har lagt mycket tid på att träffa forskare, lärosäten och andra finansörer (vilket jag fortsätter med även under 2022). Jag vill rikta ett varmt tack till alla som tagit sig tid att dela med sig av sin kunskap och att svara på en aldrig sinande ström av frågor från min sida!

Ragnar Söderbergs stiftelse har sedan drygt tio år haft ett särskilt fokus på forskare som är relativt tidigt i karriären. Vi har velat att stiftelsens anslag ska ge forskarna möjlighet att utveckla de egna vetenskapliga idéerna och ta nästa steg i den akademiska karriären. Utan att gå strategiarbetet i förväg så kan jag säga att detta även i fortsättningen kommer att ligga stiftelsen varmt om hjärtat.

Om 2021 var ett år av eftertanke och konsolidering så kan vi förvänta oss att 2022 blir ett betydligt mer händelserikt år då stiftelsen startar upp utlysningar igen. Vi vet att det är efterlängtat av forskare men även stiftelsen har saknat utlysningarna och vi ser fram emot att dela ut anslag igen.

Anna Wetterbom
VD

Forskningsstöd

★ Research grants & funding initiatives

Långsiktig finansiering av framtidens främsta forskare

3-5-åriga anslag för akademiskt yngre forskare att driva egna projekt vid svenska lärosäten inom medicin, ekonomi och rättsvetenskap.

★ 3-5-year grants awarded to prominent young post-doctoral researchers based at Swedish universities.

Medicine Economic Sciences Law

Inga utlysningar genomfördes 2021. Nya utlysningar annonseras via vår webbplats: ragnar.soderbergs.org, twitter.com/stiftelse, samt i utskick till universitetens grants' offices att vidareförmedla till behöriga sökanden.

★ Calls are announced on our website: ragnar.soderbergs.org, via twitter.com/stiftelse and communicated to the grants' offices of Swedish universities to relay to any relevant institutions with eligible applicants.

Swedish Foundations' Starting Grant (SFSG)

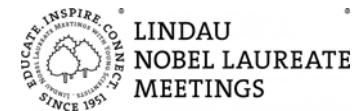
Ett unikt stiftelsesamarbete som erbjuder en andra chans till finansiering för de unga forskare som, trots högsta betyg, får avslag på sin ansökan om Europeiska forskningsrådets Starting Grant.

★ SFSG relies on the European Research Council's well-renowned peer-review process in offering shortlisted Starting Grant candidates with Swedish host institutions a second chance at funding from one of six private research funders participating in the initiative.

Nätverk- och infrastrukturstöd

★ Network and infrastructure support

SVERIGES UNGA AKADEMI

Participational grant

Sedan 2019 finansierar Ragnar Söderbergs stiftelse den delegation unga forskare från svenska lärosäten som deltar i den årliga konferensen Lindau Nobel Laureate Meetings i Tyskland. Utlysningen sker i samarbete med Kungl. Vetenskapsakademien.

★ In collaboration with the Royal Swedish Academy of Sciences, the call invites young scholars at Swedish universities to apply for attendance at the annual Lindau Nobel Laureate Meetings, with co-funding of costs provided by Ragnar Söderbergs stiftelse.

Sveriges unga akademi

Ett tvärvetenskapligt urval av landets främsta yngre forskare som verkar för att ge nästa generation en stark röst i den forskningspolitiska debatten. SUA grundades 2011 på initiativ av Kungl. Vetenskapsakademien med ett initieringsanslag på 3 mkr från Ragnar Söderbergs stiftelse. Sedan dess har akademien beviljats ytterligare 26 mkr i verksamhetsstöd från stiftelsen, varav 2 mkr 2021.

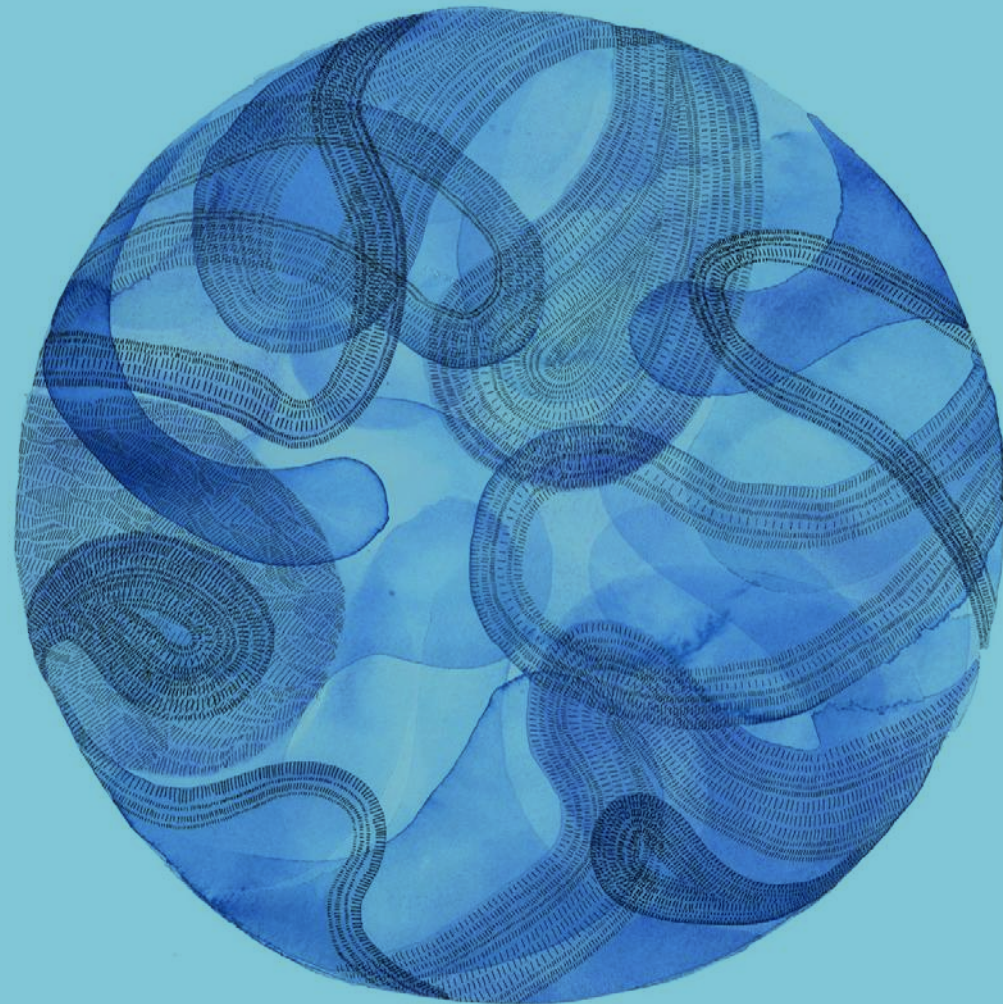
★ The Young Academy of Sweden was founded in 2011 at the initiative of the Royal Swedish Academy of Sciences with a starting grant from Ragnar Söderbergs stiftelse. The academy was awarded 2 mSEK in renewed infrastructure support from the foundation in 2021 (bringing funding to 29 mSEK in total).

Donationsprofessorer

Ett särskilt problem för svenska universitet är att de inte har egna verkligt stora grundkapital. För att stödja olika lärosäten med sådana grundkapital gav Ragnar Söderbergs stiftelse i början av 2000-talet anslag till ett antal professorer. Tanken är att lärosätena själva skall förvalta dessa kapital och genom avkastningen ha en garanterad finansiering för en forskaranställning.

★ During the 2000s, Ragnar Söderberg contributed to the endowment of a number of chairs to several Swedish universities. Each host institution manages the capital independently with any dividends intended to cover faculty salary, research and other associated costs in perpetuity.

Sakkunnigprocess

Arbetet med att granska ansökningarna som skickas in till stiftelsen inom de olika utlysningarna görs av en panel av sakkunniga. Granskningen sker i tre steg - individuell bedömning, sammanträde i sakkunniggruppen och slutligen intervjuer av toppkandidater. ▶▶▶

A

Individuell bedömning

Först granskas varje ansökan av de sakkunniga och betygsätts enligt fastställda kriterier. I den här fasen arbetar varje sakkunnig ensam och anonymt för varandra.

Huvudkriterier vid granskningen är forskningsplanens vetenskapliga kvalitet och forskarnas kompetens och potential. Om en sakkunnig är jävig för någon ansökan får han eller hon inte bedöma denna. Vi följer Vetenskapsrådets jävsregler som bland annat innefattar familjeband och nära professionellt samarbete.

B

Sammanträde - sakkunniggrupp

När de sakkunniga har gjort sina första bedömningar träffas de för att diskutera ansökningarna. Vid de tillfällen en sakkunnig är jävig lämnar han eller hon rummet. Mötet leder fram till en rankingslista över de mest kvalificerade ansökningarna.

C

Intervjuer av toppkandidater

I sista steget intervjuas de sökande som rankats allra högst. Intervjuerna genomförs av sakkunniga och efteråt värderar de rankingslistan ännu en gång och den kan då komma att ändras. De som söker projektbidrag i rättsvetenskap intervjuas inte. Rankingslistorna är sedan underlag för styrelsens beslut, då dessa vägs samman med årets övriga utlysningar samt anpassas till årets budget.

Nya sakkunniga utses till varje ansökningsomgång och är anonyma tills efter beviljningstillfället.

UNDANTAG

För två av stiftelsens utlysningar ser processen för granskning annorlunda ut:

I utlysningen **Swedish Foundations' Starting Grant** skickas endast ansökningar in som har fått högsta betyg i Europeiska forskningsrådets (ERC) utlysning Starting Grant. I denna utlysning gör stiftelsen ingen ytterligare granskning utan förlitar sig helt på ERC:s robusta och välrenommerade process med europeiska granskare.

För att nominera kandidater till **Lindau Nobel Laureate Meetings** samarbetar stiftelsen med Kungl. Vetenskapsakademien (KVA). Ansökningarna skickas in till och hanteras av KVA:s kansli, och deras ledamöter ansvarar för granskningen.

Hur vi finansierar forskning

1. GRUNDARE

Företagsledaren Ragnar Söderberg bildade stiftelsen 1960 och donerade aktier i familjeföretaget Ratos som grundkapital.

2. AVKASTNING

Avkastning från stiftelsens kapital delas ut som anslag till forskning och forskare. Det sker i regel genom öppna utlysningar.

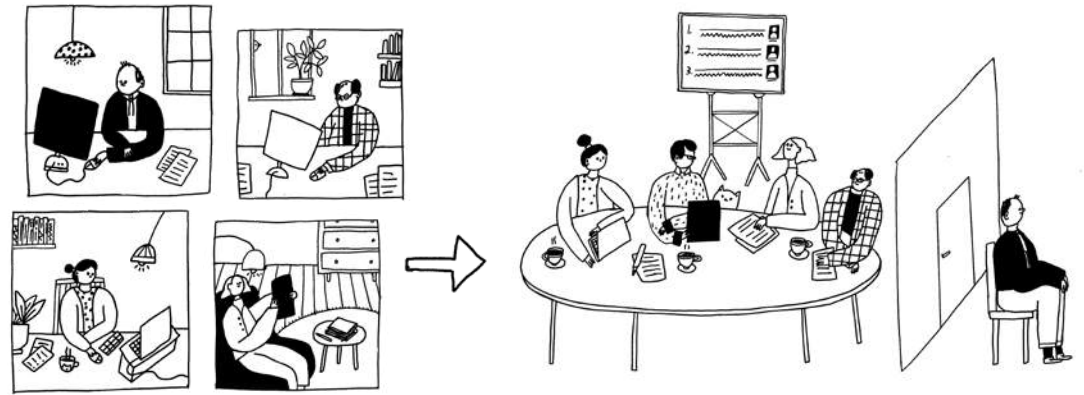

3. UTLYSNING

Forskare söker anslag genom stiftelsens olika utlysningar. Ansökningar inom samma utlysning konkurrerar med varandra.

4. SAKKUNNIGPROCESS

Ansökningarna bedöms av en panel med sakkunniga, d.v.s. ledande forskare som är experter inom utlysningens ämnesområde. Panelen bedömer forskarens meriter och kvaliteten i det föreslagna projektet.

Vid jäv deltar den sakkunnige inte i bedömningen av den ansökan.

5. STYRELSEMÖTE

Baserat på expertpanelens bedömning beslutar stiftelsens styrelse om vilka ansökningar som beviljas forskningsanslag.

6. FORSKNINGANSLAG

Forskningsprojekt som finansieras av stiftelsen pågår i 2-5 år. Under den tiden publicerar forskarna sina resultat och när projektet är slut återrapporteras allting till stiftelsen.

SFSG SWEDISH FOUNDATIONS' STARTING GRANT

Utlysningen Swedish Foundations' Starting Grant riktar sig till unga forskare som fått allra högsta betyg i Europeiska forskningsrådets utlysning ERC Starting Grant men inte beviljats ERC-anslag på grund av deras begränsade budget. Forskare inom alla vetenskapsområden och som är baserade i Sverige välkomnas med sin ansökan.

Varje år tävlar ca 4 000 av Europas främsta yngre forskare om de prestigefyllda och välfinansierade startanslagen från Europeiska forskningsrådet (ERC). Konkurrensen är stenhård och även forskare i den högst rankade "A"-gruppen stupar på mållinjen när ERC:s budget inte räcker till.

För att fånga upp sådana forskartalanger och undvika att de tappar viktigt momentum och driv i sitt arbete startade ett antal privata svenska forskningsfinansiärer satsningen Swedish Foundations' Starting Grant (SFSG) 2015. Genom en riktad utlysning erbjuds forskare som topprankats hos ERC en ny chans till finansiering nationellt.

Anslagen från SFSG ger motsvarande finansiering som startanslagen från ERC (upp till 1,5 miljoner euro i fem år) med förväntan att forskaren fortsätter söka relevanta ERC-anslag under hela projektperioden. Avsikten med SFSG är inte att ersätta EU:s finansiering utan att uppmuntra fler forskartalanger vid svenska

lärosäten att delta i ERC:s utlysningar; på sikt gynnar det både forskarna och forskningen som helhet i Sverige. Vetenskapsrådet har en satsning på topprankade svenska forskare som står på ERC:s reservlista, de båda satsningarna samordnas för att göra största möjliga nytta.

Swedish Foundations' Starting Grant är ett samarbete mellan Erling-Perssons Stiftelse, Kempestiftelserna, Olle Engkvists Stiftelse, Ragnar Söderbergs stiftelse, Riksbankens Jubileumsfond och Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning.

Fram till 2021 har 19 unga forskare beviljats över 240 miljoner kronor i anslag via initiativet. 8 av dessa forskare har finansierats av Ragnar Söderbergs stiftelse.

Då SFSG förlitar sig på resultaten från ERC:s senaste Starting Grant-utlysning, vilken försenades under 2021, sköts innevarande års SFSG-utlysning fram till januari 2022.

The Swedish Foundations' Starting Grant (SFSG) is a collaborative call that Ragnar Söderbergs stiftelse launched in 2016 together with a number of other Swedish foundations.

The aim is to help fund Sweden-based early-career researchers who narrowly miss out on coveted European Research Council (ERC) grants due to the limited budget available.

SFSG relies on the ERC:s well-renowned peer-review process as the basis of its quality assessment to minimise the administrative effort in offering prominent researchers a second chance at funding from one of the participating six, private Swedish research funders: The Erling-Persson Foundation, Kempestiftelserna, Olle Engkvists Stiftelse, Ragnar Söderbergs stiftelse, Riksbankens Jubileumsfond or The Swedish Society for Medical Research (Svenska Sällskapet för Medicinsk Forskning).

An SFSG is granted for one year at a time in the amount applied for at the ERC. Financing is guaranteed for five years, provided that the applicants continues to apply for ERC grants when possible.

By 2021, 19 prominent young researchers have been granted approximately 240 million SEK in funding via the initiative.

Given how the SFSG call timeframe follows that of the ERC Starting Grant which was delayed in 2021 (due to late adoption of the EU Budget and the Horizon Europe programme) – the 2021 SFSG call was postponed until January of 2022.

Current SFSG fellows funded by Ragnar Söderbergs stiftelse

(all disciplines – 61 mSEK awarded in total)

Linda Johansson (2020, Life Science)
Göteborgs universitet

Structures of Intramembrane Receptor Complexes: Capturing Transient GPCR Dimers

Emma Andersson (2019, Life Science)
Karolinska Institutet

Liver Innervation Goes Viral: Embryonic Liver Nanoinjection to Investigate Neuro-Biliary Development

Katrin Amann-Winkel (2018, Physics)
Stockholms universitet

Probing the Glass-Liquid-Liquid-Ice Transitions in Amorphous Water with X-rays

Cecilia Holmgren (2017, Mathematics)
Uppsala universitet

Analysis of Random Graphs and Trees with a Focus on Fringe Trees, Percolation and Random Networks

Vicente Pelechano Garcia (2016, Life Science)
Karolinska Institutet

From Molecular Heterogeneity to Translation Phenotype

Medicin

Pågående forskning inom medicin

Sedan starten 2012 har Ragnar Söderbergs stiftelse beviljat totalt 330 miljoner kronor till 41 Ragnar Söderbergforskare i medicin, med nedan projekt pågående under 2021:

Vasili Hauryliuk

Umeå universitet, 2015-2022

Molecular characterization of the bacterial stringent response: From basic mechanisms to the development of specific inhibitors

Lars Maegdefessel

Karolinska Institutet, 2015-2022

Therapeutic potential of non-coding RNAs in vascular disease

Karolina Skibicka

Göteborgs universitet, 2015-2022

Employing sex steroids to influence gut-brain signaling; significance for neural control of food intake, food reward, and development of obesity

Katharina Lahl

Lunds universitet, 2016-2021

Mucosal dendritic cell subsets in viral infections

Maria Genander

Karolinska Institutet, 2016-2022

Linking epidermal stem cell properties to cancer through transcriptional networks

Ning Xu Landén

Karolinska Institutet, 2016-2023

Investigation of the role of non-coding RNAs in human skin wound healing

Helin Vakifahmetoglu Norberg

Karolinska Institutet, 2016-2021

Therapeutic potential of chaperone-mediated autophagy in human disorders

Anita Öst

Linköpings universitet, 2016-2021

Molecular regulation of epigenetic inheritance of metabolic disease

Chris Madsen

Lunds universitet, 2016-2021

Plasticity of cancer cell migration in healthy and tumour remodelled extracellular matrix

Simon Elsässer

Karolinska Institutet, 2017-2022

Function of short peptides encoded by sORFs (sPEPs)

Alexander Pietras

Lunds universitet, 2017-2022

Modeling and targeting brain tumor stem cell signaling

Nicola Crosetto

Karolinska Institutet, 2017-2022

High-dimensional anatomy of intra-tumor heterogeneity

Marzena Magda Bienko

Karolinska Institutet, 2017-2025

The spatial organization of the breast cancer genome.

Alexey Amunts

Stockholms universitet, 2017-2022

Characterization of the mitochondrial translation for therapeutic purposes

OM ANSLAGSFORMEN: Ragnar Söderberg Fellows in Medicine

Syftet

Syftet är att genom långsiktig finansiering ge unga lovande forskare möjlighet att starta sin egen forskargrupp och bli självständiga. För att beviljas anslag krävs innovativa idéer och hög vetenskaplig kompetens.

Behörighet

För att vara behörig att söka måste doktorsexamen ha avlagts i en period fyra till sex år före den 1 januari det år ansökan skickas in. Forskaren måste vara anställd vid ett svenskt lärosäte när anslaget betalas ut.

Anslag & alumni

Anslaget är på 8 miljoner kronor under fem år. Forskarna ingår i ett nätverk som varje år bjuds in till ett event där de senast beviljade forskarna firas. Nätverken har möjlighet att på eget initiativ årligen ordna en egen konferens som finansieras av stiftelsen.

Carmen Gerlach

Karolinska Institutet, 2018-2023

Understanding the heterogeneity within the CD8 T cell immune response to improve cancer immunotherapy and vaccines

Henrik Boije

Uppsala universitet, 2018-2023

Zebrafish locomotion - from circuit to behaviour

Kaska Koltowska

Uppsala universitet, 2018-2023

New regulators of lymphatic vascular growth in development and disease

Björn Reinius

Karolinska Institutet, 2018-2023

Determining the in vivo end states of X-chromosome inactivation

Magdalena Paolino

Karolinska Institutet, 2018-2023

Atypical ubiquitination in intestinal regeneration and colon cancer

Muhammad Asghar

Karolinska Institutet, 2019-2024

Aging: long-term hidden cost of infections

Ekonomi

Pågående forskning i de ekonomiska vetenskaperna

Stiftelsen har sedan 2012 anslagit drygt 141 miljoner kronor till 15 projekt inom ekonomiska vetenskaper vid svenska universitet, varav ett antal pågått under 2021:

Anna Brattström, Karl Wennberg
Lunds universitet, 2016–2022

A longitudinal study of new venture team processes and outcomes

Konrad Burchardi, Ingvild Almås, Timo Boppart, Hannes Malmberg
Stockholms universitet, 2016–2022

Market integration and the process of economic development

David Cesarini, Sven Oskarsson
Stiftelsen Institutet för Näringslivsforskning, 2016–2021

Leveraging new technologies to advance social-science genomics

Olof Ejermo, Kerstin Enflo, Björn Eriksson, Jing Xiao
Lunds universitet, 2017–2022

De långsiktiga effekterna på svenskt entreprenörskap av emigrationen till Amerika

Kurt Mitman, Tobias Broer, Alexandre Kohlhas, Kathrin Schlafmann
Stockholms universitet, 2017–2022

Macroeconomic policy analysis for the 21st century

Erik Lindqvist, David Cesarini, Robert Östling
Stockholms universitet, 2019–2023

Wealth accumulation over the life cycle and between generations

Ingvild Almås
Stockholms universitet, 2018–2021

Market integration and the process of economic development - An amendment on the digitization of Swedish historical data

Annika Lindskog, Heather Cogdon Fors, Ann-Sofie Isaksson
Göteborgs universitet, 2019–2023

Women's health and welfare - inequality of opportunity, norms and possibilities for change

OM ANSLAGSFORMEN: Project in Economic Sciences

Syftet

Syftet är att genom långsiktig finansiering ge lovande akademiskt yngre forskare möjlighet att driva ett forskningsprojekt i en grupp. För att beviljas anslag krävs innovativa idéer och hög vetenskaplig kompetens.

Behörighet

För att vara behörig att söka måste doktorsexamen ha avlagts i en period ett till tio år före den 1 januari det år ansökan skickas in. Forskaren måste vara anställd vid ett svenskt lärosäte när anslaget betalas ut.

Anslag & alumni

Anslagens storlek varierar. Ett mindre uppmuntringsanslag ges för en teambuildingaktivitet. Projektidens längd är i normalfallet fyra år. Forskarna ingår i ett nätverk som varje år bjuds in till ett event där de senast beviljade forskarna firas.

Q&A med Erik Lindqvist

Ragnar Söderbergforskare i ekonomi

”En lång rad vetenskapliga studier har dokumenterat att personer med god ekonomi i genomsnitt är både lyckligare och lever längre än personer som har svårt att få pengarna att räcka till. Sambandet gäller även i nästa generation: Barn till förmögna personer klarar sig till exempel bättre i skolan och har bättre hälsa. Förmögna personer har visat sig även åtnjuta högre avkastning på investerat kapital. Detta innebär att rikedom kan fungera som en självförstärkande god spiral, leda till bättre hälsa, högre utbildning och högre finansiell avkastning, vilket i sig är viktiga förutsättningar för ekonomisk framgång.

Men det är även tänkbart att fattigdom kan leda till motsvarande onda spiraler, svår skuldsättning kan till exempel göra det svårare för föräldrar att ge barnen en bra start i livet.”

Så inleder nationalekonomerna Erik Lindqvist, David Cesarini och Robert Östling beskrivningen av det Ragnar Söderbergprojekt i ekonomi som de bedriver sedan 2018 och som omfattar flertal studier i hur självförstärkande förmögenhetsbildningsprocesser, eller spiraler, ser ut över generationer. En förhoppning med forskningen

är att öka vår förståelse kring åtgärder eller politik som bidrar till att reducera ekonomisk ojämlikhet bland framtida generationer.

Finns det lärdomar att dra från er forskning om vilka effekter den ökande ekonomiska ojämlikheten i pandemins spår kan få på sikt?

– Att undersöka förekomsten av sådana självförstärkande spiraler är ett av de övergripande målen med vårt projekt. Hitills tyder våra resultat dock på att förmögenhet oftast har en begränsad effekt och att sådana självförstärkande spiraler inte är så starka. Med brasklappen att detta är en preliminär slutsats indikerar våra resultat därför att en ökad ojämlikhet till följd av pandemin bör ha begränsade effekter på lång sikt.

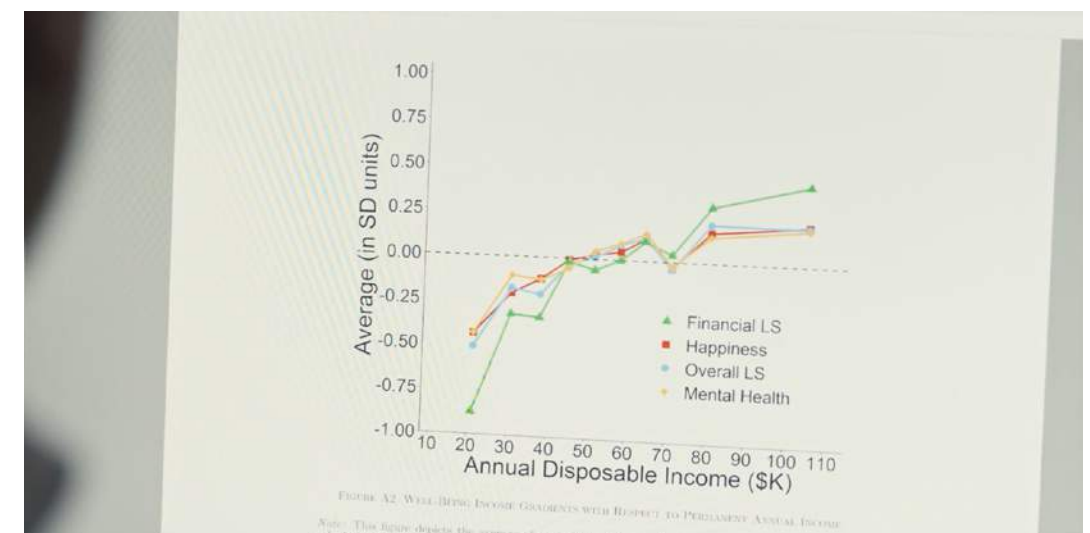
Kan du berätta mer om vikten av att forska empiriskt om förmögenhetsbildning och ekonomisk ojämlikhet över generationer?

– Synen på ekonomisk ojämlikhet är en av de allra mest centrala politiska frågorna. Motsättningar i dessa frågor beror inte enbart på skillnader i värderingar, utan också på att folk har olika uppfattningar om ojämlikhetens orsaker och konsekvenser. Forskningen har till exempel visat att personer som tror att ekonomisk framgång främst beror på tur tenderar att förespråka stor omfördelning medan personer som tror att ekonomisk framgång främst avspeglar egen ansträngning tenderar att vilja ha begränsad omfördelning. Empirisk forskning kan bidra till mer underbyggda uppfattningar om dessa frågor och därmed förhoppningsvis bidra till en offentlig debatt som i större utsträckning fokuserar på faktiska avvägningar mellan olika intressen.

”Synen på ekonomisk ojämlikhet är en av de allra mest centrala politiska frågorna”

På vilka sätt har det varit en statistisk utmaning att skilja mellan orsak och verkan, korrelation och kausalitet när det gäller just att forska empiriskt om förmögenhetsbildning?

– Svårigheten ligger i att en persons förmögenhet beror på en lång rad faktorer som i sin tur kan samvariera med de utfall vi som forskare är intresserad av. Ta sambandet mellan förmögenhet och hälsa. Vi vet från många studier att rika personer har bättre hälsa. Men beror det på att en förmögenhet orsakar bättre hälsa? En alternativ förklaring är att orsakssambandet går åt andra hållet, det vill säga att en god hälsa gör det enklare att bygga upp en förmögenhet. Man kan också tänka sig att faktorer som leder till en större förmögenhet – till exempel utbildningar som leder till välbetalda arbeten – i sig påverkar hälsan positivt. För att särskilja den kausala effekten av

Erik Lindqvist och Robert Östling. Foto: Tobias Björkegren.

förmögenhet behövs det någon form av variation i förmögenhet som är slumpmässig. Inom projektet använder vi lotterier som sådan slumpmässig variation i förmögenhet. Genom att jämföra personer som hade samma antal lotter i samma lotteridragning kan vi således skatta den kausala effekten av förmögenhet på utfall såsom hälsa, arbetsutbud, entreprenörskap och brottslighet.

Var det självklart för dig att du skulle bli forskare?

– Att bli forskare var inget jag tänkte mig som barn eller ung vuxen. Det var först när jag mot slutet av civilekonomprogrammet insåg att det fortfarande fanns mycket att lära mig om nationalekonomi som tanken att doktorera dök upp. Och inte heller då tänkte jag så långt som vad jag skulle ägna mig åt när jag väl doktorerat, utan det kom mer allt eftersom. Så jag har egentligen aldrig haft någon långsiktig plan, utan mer styrts av en vilja att lära mig mer och avsluta de projekt jag påbörjat.

Vad är det som fascinerar dig med just nationalekonomi?

– Möjligheten att faktiskt lära sig något om samhällets funktionssätt och ge konkreta rekommendationer för policy. Grunden till detta är i sin tur att både nationalekonomisk teori och empiri fokuserar på orsakssamband. Nationalekonomer kan till exempel fråga sig hur en viss förändring i skattesystemet påverkar antal arbetade timmar och konstruera teoretiska modeller eller empiriska test som kan ge svar på frågan. Detta arbete är svårt och de svar som kan ges bygger alltid på olika former av antaganden om världens beskaffenhet. I mitt tycke är det dock viljan att ställa denna typ av frågor som gör nationalekonomin som vetenskap intressant och relevant.

Hur kom ni i projektgruppen att hitta till varandra?

– Vi lärde känna varandra när vi läste civilekonomprogrammet på Handelshögskolan. Därefter började vi doktorera ungefär samtidigt – David på MIT och jag och Robert på Handels-högskolan – och höll kontakten under den tiden.

”Att bli forskare var inget jag tänkte mig som barn eller ung vuxen”

Är det någon fråga du är särskilt nyfiken på att utforska härnäst?

– Det finns många enskilda frågor vi arbetar med som jag tycker är intressanta. Till exempel arbetar vi för tillfället med en studie av hur lotterivinster påverkat familjebildning som jag tycker är spännande. Samtidigt är det möjligheten att ge en helhetsbild av hur en stor, positiv förändring av förmögenheten i form av lotterivinster påverkar människor som driver mig mest. Helhetsbilden tecknas av många enskilda studier som alla bidrar med relevanta pusselbitar.

BAKGRUND

Erik Lindqvist disputerade i nationalekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm 2007. Mellan 2007 och 2010 var han verksam vid Institutet för Näringslivsforskning (IFN) och 2010–2018 vid Handelshögskolan.

Samma år som Erik tilldelades anslag från Ragnar Söderbergs stiftelse tillträdde Erik en professur i nationalekonomi vid Institutet för social forskning (SOFI) på Stockholms universitet.

Idag är han även affilierad forskare vid de båda Londonbaserade Centre for Research & Analysis of Migration (CReAM) samt Centre for Economic Policy Research (CEPR).

Rättsvetenskap

★ Law – current projects funded

Pågående forskning inom rättsvetenskap

Stiftelsen har sedan 2012 anslagit drygt 106,4 miljoner kronor till projekt inom rättsvetenskap vid svenska universitet, varav ett antal pågått under 2021:

Ragnar Söderberg Project in Law

Syftet är att genom långsiktig finansiering ge lovande akademiskt yngre forskare möjlighet att driva ett forskningsprojekt enskilt eller i en grupp. För att beviljas anslag krävs innovativa idéer och hög vetenskaplig kompetens.

Eva Storskrubb

Uppsala universitet, 2016-2021

Europeisk kvarstad på bankmedel – hur påverkas rätten?

Maria Hilling

Lunds universitet, 2019-2025

A Comparative Approach to the EU General Anti-Tax Avoidance Rule: Introducing the Element of Legal Culture

Anna Wallerman

Göteborgs universitet, 2018-2021

As You Sow, So Shall You Reap? The Influence of the Referring Court on the Preliminary Ruling of the Court of Justice

Marja-Liisa Öberg

Örebro universitet, 2017-2021

Third country influence on EU law making: Actors, modes, rationales and effect on the autonomy of the EU legal order

Therése Fridström Montoya

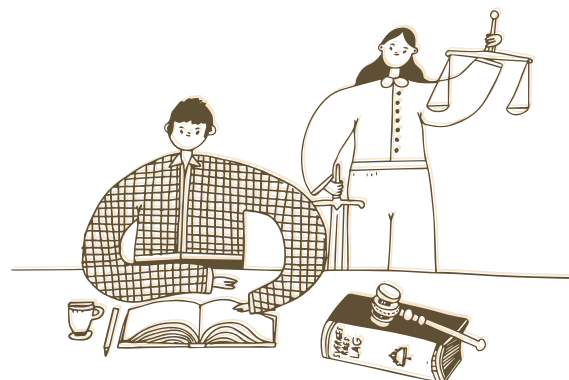
Uppsala universitet, 2019-2021

Samtycka genom annan? Om likhet inför lagen genom assisterat beslutsfattande

Mosa Sayed, Pia Karlsson Minganti

Uppsala universitet, 2018-2022

Religiösa skilsmässor i en sekulär rättslig kontext. Om familjelivets mångfald och muslimska samfunds roll vid äktenskaps upplösning

Erik Björling

Göteborgs universitet, 2018-2021

Rättskipning online: Alternativ tvistlösning för konsumenttvister i ett digitalt Europa

Henrik Bellander

Stockholms universitet, 2019-2021

Processekonomi – en studie av explicita och implicita ekonomiska argument i processrätten

Niklas Selberg

Lunds universitet, 2018-2021

Gig-ekonomin och den svenska arbetsrätten. Om den rättsliga regleringen av plattformarbete och egenanställning – arbete eller "gig"?

Pernilla Leviner,

Rebecca Thorburn Stern, Aoife Daly

Stockholms universitet, 2019-2024

Behandlad som ett barn: åldersdiskrimineringslagar i Sverige och Storbritannien

Eduardo Gill Pedro

Lunds universitet, 2020-2025

Gäller mänskliga rättigheter för juridiska personer i europeisk lagstiftning?

Ragnar Söderberg

Associate Senior Lecturer in Law

I samarbete med Lunds och Uppsala universitet finansierar stiftelsen en handfull biträdande lektorer. Genom anslaget får framstående unga rättsvetare forskningsstöd och anställning vid den juridiska institutionen.

Therése Fridström Montoya

Uppsala universitet, 2020-2024

Samtycka genom annan? Om likhet inför lagen genom assisterat beslutsfattande

Katja de Vries

Uppsala universitet, 2020-2024

CreAI: Co-existing with creative Artificial Intelligence within the limits of EU law - Data protection, intellectual property, freedom of expression and cybercrime

Valentin Jeutner

Lunds universitet, 2017-2021

Robotar, regler och rättsskäl: Kan robotar vara juridiskt förnuftiga personer?

Caroline Johansson

Uppsala universitet, 2020-2024

Konkurrerande arbetsmarknadsorganisationer - Ett komparativt projekt om arbetsmarknadens parter representativitet i Norden

Ana Nordberg

Lunds universitet, 2017-2021

Rättsvetenskap och nya teknologier - vilka lagar gäller, hur anpassas de till framväxten av nya teknologier? Vilka nya regelverk behöver skapas?

Julian Nowag

Lunds universitet, 2017-2021

EU-rätt - ett flertal projekt inom EU-rätt samt Konkurrens- och arbetsrätt - delningsekonomin inverkan på konkurrens- och arbetsrätt

Ragnar Söderberg

Postdoctoral Fellow in Law

Stiftelsen finansierar även post-doc-anslag för rättsvetare. Genom anslaget får nydisputerade forskare möjlighet att bedriva ett rättsvetenskapligt postdoktorprojekt vid svenskt lärosäte.

De kan även få medel för vistelse vid ett utländskt universitet eller forskningsinstitut.

Moa Lidén

Uppsala universitet, 2019-2022

Reliability and Biasability of Criminal Evidence

Sabina Hellborg

Stockholms universitet, 2019-2022

Ansvar för mobbing och kränkningar på arbetsplatsen

Eleni Karageorgiou

Lunds universitet, 2019-2022

På spaning efter solidaritet: samspelet mellan europeiska asylpolitikens inre och yttre dimensioner

Michaela Ribbing

Stockholms universitet, 2020-2022

Vilken lag gäller?

Anslagen i siffror 2012-2021

15 Projects in Law

14 Postdoctoral Fellows in Law

11 Associate Lecturers in Law

Sveriges unga akademi 10 år

-MÖT AKADEMINS NYA VD SVERKER LUNDIN

Text: Siavash Pournouri

Sverker Lundin tillträdde som ny vd för Sveriges unga akademi (SUA) bara någon månad efter dess 10-årsdag. Akademien grundades 2011 av Kungl. Vetenskapsakademien (KVA) med ett initieringsanslag från Ragnar Söderbergs stiftelse. KVA hade inspirerats av Die Junge Akademie i Tyskland, vars syfte är att fånga upp den kreativa potentialen hos den yngre generationen av lovande forskare, när de på eget initiativ startade en svensk motsvarighet.

Sedan starten har SUA beviljats ytterligare 26 mkr i verksamhetsstöd från Ragnar Söderbergs stiftelse, varav senast två mkr 2021. Stödet till SUA var och är en passande metafor för stiftelsens strategi under det senaste decenniet – att stödja framstående, akademiskt yngre forskare i betydelsefulla faser av deras karriär vid svenska universitet.

SUA, som Sverker Lundin beskriver organisationen, var ”ett projekt som uppstod i KVA:s kostym och famn”, men är sedan många år en helt fristående stiftelse. Akademien består i skrivande stund av ca 35 ledamöter, ett sekretariat och en styrelse som tillsammans verkar för att förbättra unga forskares arbetsvillkor, öka intresset för forskning och främja den vetenskapliga återväxten vid Sveriges lärosäten.

Hur skiljer ni er från de mer etablerade akademierna?

– SUA har ju vissa unika egenskaper i konstruktionen. Karriär- och åldersspannet på 2–10 år [från disputation] och den begränsade mandatperioden bidrar till en helt annan dynamik i verksamheten; man har sin femåriga mandattid och den vill man göra så mycket man kan med. Det i kombination med att man är tidigare i karriären, det vill säga att man har en längre period av sin karriär kvar, skapar en annan blick, ett annat driv, en annan känsla för möjligheterna att förändra och skapa förnyelse i systemet. Förnyelse är på något sätt liksom inbyggt. Sen också tvärvetenskapligheten, att vi väljer in ifrån alla discipliner gör att vi har en förmåga att diskutera systemfrågor med en annan bredd.

”Vi kan vara lite burdusa, lite naiva, det tolereras”

Sverker Lundin lyfter även fram fördelen med att äntra de politiska eller internationella samtalen och sammanhangen som en relativt ung organisation.

– Att vi kommer underifrån kan vara en styrka, även för de etablerade aktörerna. Vi kan vara lite burdusa, lite naiva, det tolereras. Vi kan få till en diskussion som annars inte blir av om det hade funnits för mycket uppbyggd prestige.

Foto: Erik Thor / SUA.

Hur bestämmer ni vilka frågor ni ska driva, eller vad ni står för?

– Allt arbete utgår från akademins ledamöter, det är ett grundfundament. Vi har en värdegrund och utgår ifrån en demokratisk magna charta, kollegiet som samlas och utifrån sin expertis identifierar vilka områden som är viktiga och vilka ämnen som bubblar. Det finns en stor öppenhet för att föra in andra idéer sen får man se lite grann vad det är som tar skruv. Det fina med SUA är att man aldrig riktigt vet. Varje år kommer det in nya ledamöter som bidrar med sin expertis och sitt perspektiv. Och det är det är ju styrkan, att det är lite oförutsägbart vad som händer på mötena.

Det låter lite som en partistämman. Kan det bli dålig stämning?

– Samlar man 40 framstående ledare i ett rum är det klart att det uppstår starka känslor ibland. Man kan väl säga att akademien äger sina processer till skillnad från partistämmor eller parlament. Här har akademien medvetet valt att ha lite mer lösa, kreativa arbetssätt centrerat kring lust och glädje snarare än konflikt och strategi. Ett parti är ju ganska ”armbågit”, upplever jag, men i akademien

kan man komma med en lös idé, så slänger man in den i akademins kvarn och sen så kommer det ut som en jättebra idé. Det är så ledamöterna själva beskriver akademins arbete. Så tror jag inte ett parti arbetar. Vi har fått till någonting väldigt fint som vi försöker vårda som vi kallar för ”SUA-andan” och det handlar om att vara konstruktiva och lyfta varandras idéer snarare än att skjuta ner. Men klart att när det finns en oenighet så är det röstning som gäller och då har vi formella processer för det, då är det majoritet som gäller.

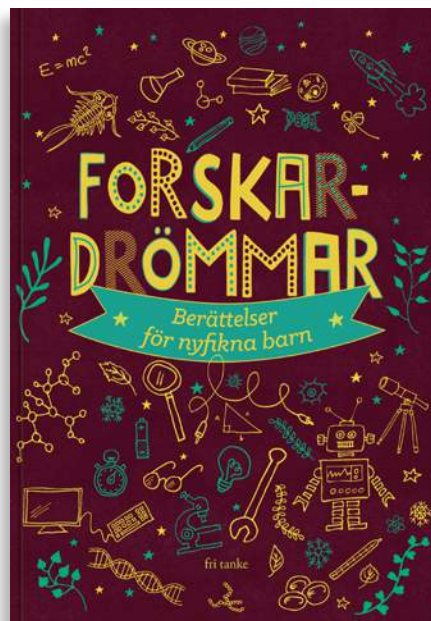
Det finns idagsläget runt 60 unga akademier världen över. En rörelse som kommit att kallas ”The Young Academy movement”.

Hur ser samarbetet ut emellan världens unga akademier?

– Det är något som växer. Dels får vi fler unga akademier för varje år, dels växer ju samarbetena. Närmast är det europeiska nätverket för unga akademier och sen det finns det också ett nordiskt-baltiskt samarbete.

SUA har på kort tid gått fått en ganska framträdande roll särskilt i de europeiska sammanhangen. Akademin anordnar nästa europeiska stormöte.

– Folk ser och lyssnar på oss för inspiration. SUA har ju en särställning i och med att vi äger oss själva [alla andra unga akademier i världen är kopplade till en äldre akademi]. Det är både på gott och ont, kan man säga. Vi är ju sårbara på så sätt att vi behöver finansiering för att överleva varje år och är beroende av att producera värden som finansierare finner förtroende för, så att de fortsätter stödja eller [vill] börja stödja oss. Eftersom vi är helt oberoende behöver vi dra in en ganska betydande egen finansiering, men så är vi också mer strukturerade än många andra unga akademier, så vi får mycket genomslag när vi gör saker är min upplevelse under min korta tid som vd.

”... att vara forskare är ju inte bara att sitta på sin kammare och göra det man tycker är kul utan det handlar om att göra gott också.”

Varje ledamot i SUA deltar i något av akademins tre utskott som arbetar med forskningspolitik, utåtriktade aktiviteter och internationalisering.

Tvärvetenskap och akademiskt ledarskap är integrerade teman som återkommer i allt arbete. Flera initiativ har en lustdriven och inspirerande karaktär för att öka intresset för vetenskap och forskning hos unga människor och i samhället i stort. Till exempel har man samarbetat med bokförlaget Fri Tanke för att ta fram barnboken Forskardrömmar som genom 60 illustrerade forskarporträtt återger hur några av världens främsta Sverigeanknutna forskare fann yrket.

– Man får inte glömma bort att vara forskare är ju inte bara att sitta på sin kammare och göra det man tycker är kul utan det handlar om att göra gott också för samhället. Interaktionen med barn och unga har akademien hittat som en nisch. Delvis för konstruktionen, man är tidigare i karriären, man har lite lättare och inspirera barn och unga. Det ger då väldigt mycket tillbaka om man tror att det är betydelsefullt för samhället att på ett tidigt stadium få barn och unga att reflektera över vetenskaplig metod. De får ju lära sig väldigt mycket om vetenskap i skolan, men akademien känner jag kan också ge en bild av ”vem är det som tar fram den här kunskapen?” Man kan ge förebilder och förtroende också för att forskning producerar kunskap som är av högre värde än den man hittar på Twitter alla gånger. Att stärka förtroendet för vetenskapen bör man börja tidigt med. Att arbeta utåtriktat stärker också ledamöterna i rollen som ledare.

Drömde du själv om att forska som barn?

– Jag kommer ihåg att jag frågade min moster, på lågstadiet: ”jag ska bli uppfinnare, vad vill du att jag uppfinnar?” Och då så sa hon att jag skulle uppfinna en tablett som gjorde att man inte behövde äta. Det tyckte jag var en jättedålig uppfinning, att äta är ju bland det finaste jag vet! Jag ville bli uppfinnare. Nu blev jag ju ingenjör och teknologie doktor, så ändå ganska nära.

Hur skulle du beskriva din egen bana från forskning till att engagera dig i det forskningsspolitiska landskapet?

– Jag har alltid haft svårt att begränsa mig. Det blev ju Kungl. Tekniska högskolan, civilingenjör och bioteknik men parallellt med det så har jag haft ett brinnande filosofiintresse, läst klassisk grekiska bland andra humaniorakurser. Det var ingenting som jag hade i min strategiska femårsplan, utan det var ju mer att jag bara tyckte det var kul. Ibland väljer karriären en själv snarare än tvärtom. Jag tror jag sögs till Vetenskapsrådet (VR) just för att jag ville arbeta bredare med forskning och samhället, komma närmare politiken, och kunna arbeta mer systemöverskridande.

Tiden på Vetenskapsrådet anser Sverker Lundin stärkte honom med viktiga insikter i aktuella frågor kring forskningssystemet, särskilt rollen som fackligt förtroendevald representant i Vetenskapsrådets styrelse.

– På så sätt är det här steget till att få vara vd för SUA helt logiskt, att jobba över alla ämnesområden och tillämpa min kunskap för att hjälpa till med att adressera de utmaningar i systemet som ledamöterna identifierar. Det trivs jag oerhört mycket med. Forskarna eller ledamöterna i SUA har ju kunskap om universitet, karriärer och hur forskningen funkar. Som tidigare byråkrat kan jag bidra med hur saker hänger ihop: ”vilka rattar är det man ska skruva på? Vem är det man ska prata med? Vilka har pengar, makt och ansvar?”

Hur ser en typisk arbetsdag ut för dig?

– Ja, jag tror inte det finns en typisk arbetsdag, faktiskt.

Hur ser en bra arbetsdag ut?

– De bästa dagarna är akademimötena, vi har fyra akademimöten varje år som drivs som internat, tvådagarsmöte. Det är mycket förberedelser men när det väl blir av så är det jättekul. Varje möte är unikt och blandning av internt beredningsarbete och externa gäster. Nu senast hade vi ”Fostering breakthrough research” som ett tema och akademisk frihet som ett annat. Så vi försöker belysa de stora frågorna från olika perspektiv, vilket jag tycker är jättespännande.

Varför ska en ung forskare ansöka om att bli ledamot, vad erbjuder SUA dem?

– Vi har ju två urvalskriterier. Man ska vara framstående, inom sin karriärålder och sitt fält i Sverige, med en internationell synlighet – det är högt ställda krav. Sen så ska man vara engagerad och det här ”engagemangskriteriet” som vi kallar det handlar om att man ska vilja någonting. Vara passionerad utöver sitt område, vilja påverka forskningssystemet eller samhället, ha ett engagemang som inte tillfredsställs fullt ut bara genom att vara en forskningsledare. Har man detta på plats då erbjuder akademien en möjlighet och plattform för att realisera ens idéer. Och man kan ha ganska ofärdiga idéer. Akademien erbjuder ju först och främst en mötesplats – en samarbetsorienterad, kreativ mötesplats där man kan komma med ganska lösa idéer som blir bättre i det samarbetet.

”Vilka rattar är det man ska skruva på? Vem är det man ska prata med? Vilka har pengar, makt och ansvar?”

Som ett exempel på en idé kring en forskningspolitisk fråga som kom att förverkligas, nämner Sverker Lundin hur SUA identifierade biträdande universitetslektorat som en karriärväg där det varierade stort i vilken omfattning den anställningsformen infördes på lärosätena.

– Då valde SUA att titta närmare på det, ordentligt. Man gjorde en rapport, en genomlysning av hur karriärsystemet implementeras. Det var ett stort projekt att ta sig an men det kom också att få ett stort genomslag. Det gjorde att alla började prata om det och nu ser vi också förändringar i systemet. Det är ett bra exempel på hur någon av ledamöterna har en känsla av att ”det här funkar inte” så möter den någon annan från ett annat universitet som också har den känslan, kanske inom ett annat ämnesområde ... och sen när man har en hel akademi som har samma känsla då blir det en väldig sprängkraft i att adressera en sådan fråga.

Ni firade nyligen 10 år. Vad ser du att unga forskare och SUA står inför för utmaningar och möjligheter kommande decennium?

– Det fina är ju att det är akademien som kommer svara på den frågan så jag har faktiskt inget svar och det är inte min roll ha ett svar där. Min roll är att se till att akademien kan ta fram både problemen och lösningarna ... men jag kan ju nämna några saker som bubblar just nu.

Sverker Lundin tar upp utlänningslagen – hur representanter från SUA, KVA och Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien tidigare i år debatterat i Svenska Dagbladet för ett återinförande av permanenta uppehållstillstånd för de utländska studenter som avslutat fyra års forskarutbildning i Sverige – för att reducera risken att landet förlorar spetskompetens eller får svårt att rekrytera nya talanger.

– Men även frågor rörande akademisk frihet och karriärsystemet. Det finns en massa forskare som hamnar i återvändsgränder när de blir forskare. Det finns en hel del prat om hur man ska underlätta rörlighet från näringsliv till forskning och vice versa. Det finns ännu ingen lösning men det finns idéer. Liknande problematik finns ju inom akademien också. Även frågor som rör akademiskt ledarskap

Ledamöter och personal vid akademimöte i Stockholm, september 2021. Foto: Erik Thor/SUA.

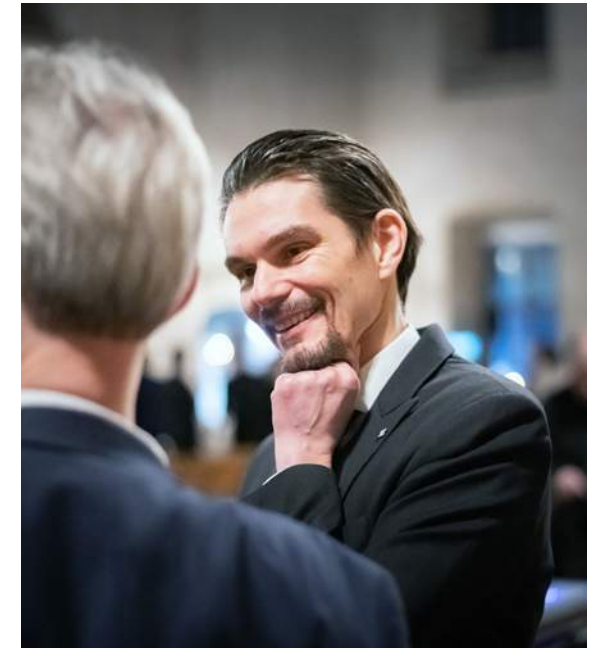
”Forskning är fram, framåt, alltid. Det är en framtidsbransch där man jobbar med framtidsfrågor, så framåt är det som räknas.”

som skiljer sig från chefskap eller förvaltningsmässigt, administrativt ledarskap som kanske universiteten har kommit att fokusera ganska mycket på i sina chefsutbildningar. ”Hur tar man sig tid och hur skapar man möjligheterna för de framgångsrika forskningsmiljöerna?”

Varför är förnyelse så viktigt för er?

– Får jag vara lite filosofisk? Jag tänker att vi lever i en ganska omvälvande tid. Dels är det ju klimatförändringar och pandemi, stora saker som samhället hanterar just nu. Dels tror jag också att det rent ideologiskt är lite oroligt. Man är liksom inte överens längre om att liberalism kommer lösa alla problem utan det finns växande populistiska rörelser från både höger och vänster, och en autokratisering globalt. Och jag tror att man som människa då kan reagera i oroliga tider, när föräldrar ställer sig frågan om deras barn kommer få det sämre än dem själva.

– Då kan man antingen titta bakåt eller framåt. Många tittar bakåt, ”för det var ju bättre förr”, tänker man och då måste lösningarna finnas bakåt. Forskning är fram, framåt, alltid. Det är en framtidsbransch där man jobbar med framtidsfrågor, så framåt är det som räknas. Därför så tror jag att det finns ett stort sug globalt att lyssna på, inte bara unga människor, utan unga forskare. Där finns förnyelsen. De har inte alltid färdiga svar, men de har ett ovärderligt perspektiv att ta till vara.

Sverker Lundin på SUA:s ”10-årsbalans”. Foto: Erik Thor/SUA.

Kort om SUA:s nya VD

Sverker Lundin kommer närmast från Vetenskapsrådet där han var koordinator för ämnesrådet medicin och hälsa samt företrätt Sverige inom flera stora europeiska samarbeten.

Sverker har länge arbetat med frågor som rör internationalisering och unga forskares mobilitet och har tidigare haft flera ledande och koordinerande roller inom Science for Life Laboratory (SciLifeLab) i Stockholm och Uppsala.

RESULTATRÄKNING

	2021-01-01 - 2021-12-31	2020-01-01 - 2020-12-31
INTÄKTER		
Utdelningar	26 839	17 919
Övriga rörelseintäkter	11	3
Summa intäkter	26 850	17 922
KOSTNADER		
Externa kostnader	-1 449	-1 832
Personalkostnader	-1 762	-2 182
Övriga rörelsekostnader	-828	0
Summa kostnader	-4 038	-4 014
Förvaltningsresultat	22 811	13 908
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA POSTER		
Realisationsvinster	4 405	7 014
Summa finansiella poster	4 405	7 014
Resultat efter finansiella poster	27 216	20 922
ÅRETS RESULTAT	27 216	20 922

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR

	2021-12-31	2020-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>		
Värdepapper	521 715	526 199
Andra långfristiga fordringar	36	36
Summa anläggningstillgångar	521 751	526 235
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
Övriga fordringar	129	199
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	43	43
Kassa och bank	2 379	7 409
Summa omsättningstillgångar	2 551	7 651
SUMMA TILLGÅNGAR	524 302	533 866

BALANSRÄKNING

EGET KAPITAL OCH SKULDER

	2021-12-31	2020-12-31
EGET KAPITAL		
<i>Bundet eget kapital</i>		
Donationskapital	354 097	354 097
Summa bundet eget kapital vid årets slut	354 097	354 097
<i>Fritt eget kapital</i>		
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets början	123 771	119 198
Lämnade och återförda bidrag	-2 327	-16 349
Årets resultat	27 216	20 922
Summa fritt eget kapital vid årets slut	148 660	123 771
Summa eget kapital	502 757	477 868
LÅNGFRISTIGA SKULDER		
Beviljade, ej utbetalda anslag	5 600	38 200
Summa långfristiga skulder	5 600	38 200
KORTFRISTIGA SKULDER		
Beviljade, ej utbetalda anslag	15 644	17 580
Övriga skulder	76	42
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	225	196
Summa kortfristiga skulder	15 945	17 818
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	524 302	533 886

VÄRDEPAPPER

ANTAL AKTIER*

*Tryckt version av årsberättelsen 2021 innehåller föregående års siffror på denna sida.
Denna, digitala version (PDF) är publicerad med de korrekta värdena.

Ratos AB, A och B 27 369 829

MARKNADSVÄRDE 31 DECEMBER 2021: 1 662 778 TKR

Stiftelsens revisor

Pernilla Zetterström Varverud
Grant Thornton Sweden AB

Styrelse

BOARD MEMBERS

I bild: **VIKTOR SÖDERBERG**
Ledamot

JENNY PARNESTEN
Ordförande

ERIK STERN
Ledamot

KARL SÖDERBAUM
Vice ordförande

ANN STERN
Suppleant

**ALEXANDRA
MONTGOMERY**
Suppleant

MARKUS SÖDERBERG
Suppleant

RAGNAR SÖDERBERG
Suppleant

Kansli

CONTACT

Ragnar Söderbergs stiftelse
Org. nr. 802008-1306

Besöksadress: Kungsgatan 29, 4tr, Stockholm
Postadress: Box 7079, 103 87 Stockholm

Webbplats: ragnar.soderbergs.org
Allmänna frågor: kansli@soderbergs.org

ANNA WETTERBOM
VD (juni 2021-)
anna@soderbergs.org

KJELL BLÜCKERT
VD (-juni 2021)

SIAVASH POURNOURI
Digital redaktör
Kommunikationsansvarig
sp@soderbergs.org

Ragnar Söderbergs

S T I F T E L S E

Ragnar Söderbergs stiftelse bildades den 5 maj 1960 av affärsmannen Ragnar Söderberg (1900–1974), en förgrundsgestalt inom svenskt näringsliv under 1900-talet.

Stiftelsens ursprungliga kapital utgjordes av 20 000 så kallade stamaktier i Ratos som Ragnar donerade till stiftelsen, vilket då motsvarade ett penningvärde på ca 6,5 miljoner kronor. Med grundandet av stiftelsen skapades dels en stabil ägarstruktur i familjeföretaget Ratos, dels möjligheter att gynna angelägna samhällsnyttiga ändamål. Stiftelsens stadgade ändamål är att finansiera forskning inom ”företrädesvis de ekonomiska, medicinska och rättsvetenskapliga områdena”.

Stiftelsen leds av en styrelse bestående av donators efterkommande vilka utvecklat verksamheten och arbetssätten parallellt med att det forskningspolitiska landskapet genomgått stora förändringar under de senaste sextio åren. Även om donationen år 1960 var stor och betydelsefull, var staten då den dominerande forskningsfinansiären. Idag är läget ett helt annat och externa finansiärer som företag, stiftelser och statliga forskningsråd betyder mer och mer för forskningens utförare. Ragnar Söderbergs stiftelse arbetar för att vara en betydelsefull aktör i detta landskap.

Under ordföranden Ragnar Söderbergs (d.y.) tid i början på 2010-talet inleddes ett arbete med att rikta in fokus på att stärka den vetenskapliga återväxten vid svenska lärosäten. Unga forskare identifierades som en viktig och underfinansierad målgrupp. Här kunde stiftelsen göra verklig skillnad genom såväl forskningsstöd som främjande av initiativ som Sveriges unga akademi, vilka arbetar för att stärka unga forskares karriärvägar.

Under 2019 inleddes ett nytt generationsskifte och familjemedlemmar ur fjärde generationen har tagit över ansvaret. En av stiftelsens viktigaste uppgifter är att fortsatt bidra till förnyelse av forskningen. Ambitionen är att finansiera framtidens främsta forskare. Stiftelsen beviljar därför huvudsakligen anslag till akademiskt yngre forskare som redan uppvisat vetenskaplig skicklighet och har nydanande idéer.

Stiftelsen har ett kontor med två anställda och finansierar för närvarande ett 50-tal pågående projekt i medicin, ekonomi och rättsvetenskap samt därtill postdoktoranställningar och biträdande universitetslektorat. För att ta fram underlag för besluten arbetar kansliet med en beredningsorganisation av professorer från de svenska universiteten.

Countess Bettina Bernadotte at Opening Ceremony of the 69th Lindau Nobel Laureate Meeting. Picture: Patrick Kunkel / © Lindau Nobel Laureate Meetings.

Ragnar Söderbergs stiftelse

ÅRSBERÄTTELSE

2021

ILLUSTRATIONER

Josefina Söderberg
Maja Säfstöm

LAYOUT

Daniel DePierre (Darkness AB)
Siavash Pournouri

FOTO (om inget annat anges)

Kristoffer Hellman
Siavash Pournouri

Tryck: Elanders Sverige AB, 2022

Papper: 300g/100g MultiDesign Original white, FSC vit

© Ragnar Söderbergs stiftelse

